

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-10672222
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

09 Ekim 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

7/7452
6270

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN AHMET ŞİK'IN
TBMM 7/7452 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

Tunceli/Dersim'in Pülümür ilçesine bağlı Dağyolu, Közlüce, Hacılı, Göcenek ve Süleymanuşağı Köyleri mevkiinde Mina Marble Mermer Maden Ticaret A.Ş. tarafından 520 milyon TL maliyetle 10 adet türbin ve 40 MWm/40 MWe kurulu güçte "Paşa Depolamalı Rüzgâr Enerji Santrali (DRES)" projesi planlanmaktadır. Proje alanında türbin kurulumuna ek olarak, 0,2 ha büyüklüğünde belirlenmiş alana 40 MWe/40 MWh toplam depolama gücüne sahip Elektrik Depolama Tesisi (EDT) kurulması planlanmaktadır. Proje sahası Malatya-Elazığ-Bingöl-Tunceli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'na göre, "Çayır-Mera", "Tarım Arazisi", "Orman Alanı" ve "Kayalık-Taşlık Alan ve Kumul Alan" üzerinde yer almaktadır. Geçimini genellikle arıcılıkla sağlayan bölge halkı, endemik tür ve yaban hayatı popülasyonuna zarar vereceği nedeniyle projeye karşı çıkıyor.

Bu bağlamda;

- 1) Malatya-Elazığ-Bingöl-Tunceli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı verilerine göre santral sahası "Orman Alanı" içerisinde yer almaktadır. Proje kapsamında kesilmesi planlanan ağaç sayısı kaçtır?
- 2) Çevre Düzeni Planına göre santral sahası, tabii karakteri korunacak alanlardan olan "kayalık-taşlık alanlar ve kumul alanlar" nitelikli yerler bulunmaktadır. Projenin ilgili alanın tabii karakterine vereceği zarara ilişkin araştırma yapılmış mıdır?
- 3) Malatya-Elazığ- Bingöl-Tunceli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'na göre santral sahası içerisinde "Tarım Arazisi" yer almaktadır. Ayrıca bölgede yaban arıcılık faaliyetleri yapıldığından söz konusu projenin tarım alanlarına ve arıcılığa olası zararlarına ilişkin araştırma yapılmış mıdır?
- 4) Çevre Düzeni Planı'na göre, proje sahası "Çayır-Mera" gösterimi üzerinde yer almaktadır. İlgili projenin 4342 sayılı Mera Kanunu ve diğer ilgili mevzuatlarla koruma altına alınan çayır ve mera alanlar üzerindeki zararlarına ilişkin araştırma yapılmış mıdır?
- 5) Nesli tükendiği düşünülen Sarı Horoz Güllü' nün çok sayıda saptandığı Pülümür Vadisi'nin endemik yapısı dikkate alındığında projenin yaban hayat alanlarına dönük olası zararına ilişkin koruyucu önlemler alınmış mıdır?

CEVAP:

3194 sayılı İmar Kanunu'nun tanımlara ilişkin 5. maddesinde; "Çevre Düzeni Planı; (Değişik: 29/11/2018-7153/10 md.) varsa mekânsal strateji planlarının hedef ve stratejilerine uygun olarak yerleşim, gelişme alanları ve sektörlerle ilişkin alt ölçek planlarını yönlendiren genel arazi kullanım kararları çerçevesinde ilke ve kriterleri belirleyen, bölge, havza veya il bütününde hazırlanan, plan hükümleri ve raporuyla bir bütün olan plandır." 14 Haziran 2014 tarihli Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin Genel Planlama Esasları başlıklı 7. maddesinde "d) Mekânsal strateji planları, çevre düzeni planları ile nazım imar planları üzerinden ölçü alınarak uygulama yapılamaz" hükümleri bulunmakta olup, çevre düzeni planları; üzerinden ölçü alınarak uygulama yapılmayan, ilke ve kriterleri belirleyen planlardır. Arazi kullanım kararlarının kesin sınırlarının alt ölçekli planlama çalışmalarında ilgili kurum ve kuruluşlardan alınacak görüşler doğrultusunda; doğal, yapay ve yasal eşiklerin kesinleşmesi gerekmektedir.

Diğer yandan; Tunceli İli'nin de sınırları içerisinde kaldığı Malatya-Elazığ-Bingöl-Tunceli Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda (ÇDP) "3.5.18.1. Enerji Üretim Alanları" başlığı altında "1. Rüzgar, Güneş ve Jeotermal üretim alanlarında aşağıda düzenlenen yer seçimi kriterlerine uyulması ve Bakanlığın görüşünün alınması koşuluyla ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan izinler ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca verilecek lisans kapsamında, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda hazırlanan nazım ve uygulama imar planları, ilgili idaresince onaylanır ve veritabanına işlenmek üzere Bakanlığa gönderilir hükmü uyarınca;

Rüzgar, Güneş ve Jeotermal üretim alanlarının yer seçiminde şu kriterlere uyulacaktır:

- 6831 Sayılı "Orman Kanunu" kapsamında kalan alanlardaki yatırımların gerekli izinler alınarak öncelikli olarak orman niteliğini kaybetmiş alanlarda gerçekleştirilmesi esastır.
- Tarımsal üretim amaçlı korunması esas olan 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında kalan tarım arazilerinde yapılacak olan yatırımlarda 5403 sayılı Kanun hükümleri kapsamında "Tarım Dışı Amaçla Kullanım İzni"nin alınması zorunludur.
- ÇDP'de kullanım sınırlaması getirilen alanlar ile (ekolojik öneme sahip alan, taşkın alanı, su ürünleri üretim alanı) kumul alanlar, sazlık bataklık alanlar, sulak alanlar, sulak alan koruma bölgeleri ve içme ve kullanma suyu koruma kuşaklarında kalan alanlarda yapılacak uygulamalarda imar planlarının hazırlanması aşamasında, üniversitelerin ilgili bölümlerince faaliyetin çevreye olabilecek olası etkilerinin ve alınacak önlemlerin açıklandığı Ekosistem Değerlendirme Raporu hazırlanması zorunludur. Bu alanlarda ilgili mevzuat hükümleri ve Ekosistem Değerlendirme Raporu doğrultusunda uygulama yapılacaktır.
- İmar planı aşamasında, jeolojik etüt raporuna uyulacaktır. Plan sınırı içerisinde bulunan Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri, Özel Çevre Koruma Alanları, Milli Park, Tabiat Parkı, Tabiatı Koruma Alanı, Yaban Hayatı Koruma Geliştirme Sahası gibi özel kanunlara tabi alanlarda ilgili kanun hükümleri çerçevesinde ilgili kurumlardan uygun görüş alınacaktır." hükmü uyarınca rüzgar enerjisi santralleri için bir dizi yer seçimi kriteri düzenlenmiştir.

Bu kapsamda; rüzgar enerjisi santrallerinin 6831 Sayılı "Orman Kanunu" kapsamında kalan alanlardaki yatırımların gerekli izinler alınarak öncelikli olarak orman niteliğini kaybetmiş alanlarda gerçekleştirilmesi esas olup, yürütülmek istenen uygulamalar için mezkur Kanun uyarınca; Tarım ve Orman Bakanlığı görüşü alınması zorunludur. Yine; 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu dahilinde kalan tarım arazilerinde yapılacak olan yatırımlarda da bu Kanun hükümlerine göre Tarım ve Orman Bakanlığından "Tarım Dışı Amaçla Kullanım İzni" nin alınması zorunluluğu bulunmaktadır.

Ayrıca, ÇDP' de kullanım sınırlaması getirilen kumul alanlar gibi alanlarda yürütülmek istenen uygulamalarda faaliyetin çevreye olabilecek olası etkilerinin ve alınacak önlemlerin açıklandığı Ekosistem Değerlendirme Raporu hazırlanması zorunludur. Bu alanlarda ilgili mevzuat hükümleri ve Ekosistem Değerlendirme Raporu doğrultusunda uygulama yapılacaktır. Bununla birlikte yukarıda zikredilen ÇDP hükmü ile Yaban Hayatı Koruma Geliştirme Sahası gibi özel Kanunlara tabi alanlarda; ilgili kurumlardan uygun görüş alınması zorunlu kılınmıştır.